

Aan
Provinciale Staten

Onderwerp
Bestuursovereenkomst RRAAM en Uitvoeringsovereenkomst Amere 2.0

1. Beslispunten
 1. Kennis te nemen van de door het Rijk vastgestelde Rijksstructuurvisie Amsterdam-Almere- Markermeer;
 2. De Bestuursovereenkomst RRAAM goed te keuren;
 3. De Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 goed te keuren.

2. Inleiding
Van 7 mei tot en met 17 juni heeft de ontwerp Rijksstructuurvisie ter inzage gelegen. Er zijn 35 zienswijzen ingediend, waaronder een zienswijze van de provincie Flevoland. Op deze zienswijzen is het Rijk ingegaan in een Nota van Antwoord. Op 13 november 2013 heeft minister Schultz de Rijksstructuurvisie namens het Rijk vastgesteld.

Tevens zijn twee overeenkomsten opgesteld. Omdat de Rijksstructuurvisie alleen het Rijk zelf bindt, maar het wel ambities bevat die alleen samen met regionale partijen verwezenlijkt kunnen worden, is een Bestuursovereenkomst RRAAM opgesteld. Deze overeenkomst is op 13 november 2013 ondertekend door de ministers Schultz en Blok namens het Rijk, door de provincies Noord-Holland, Utrecht en Flevoland, door de Stadsregio Amsterdam en door de gemeenten Amsterdam en Almere. De overeenkomst is ondertekend onder voorbehoud van goedkeuring door gemeenteraden en Provinciale Staten.

Daarnaast is een Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 opgesteld, als opvolger van het Integraal Afspraken Kader uit 2010. In deze overeenkomst zijn afspraken gemaakt over de ontwikkeling van gebieden, uitwerking van thema's en de wijze waarop de financiële samenwerking voor de ontwikkeling van Almere wordt vormgegeven. Deze overeenkomst is op 20 november 2013 ondertekend door de ministers Schultz en Blok namens het Rijk en door de gemeente Almere en de provincie Flevoland. Ook deze overeenkomst is ondertekend onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraad van Almere en Provinciale Staten van Flevoland. De gemeenteraad van Almere heeft inmiddels op 28 november beide overeenkomsten unaniem goedgekeurd.

In de Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 is een nadere uitwerking aangekondigd over de werkwijze ten aanzien van het financiële kader, de aanwending van het Fonds Verstedelijking Almere en de voeding van het Fonds Verstedelijking Almere. Deze nadere uitwerking wordt momenteel gezamenlijk voorbereid. Deze uitwerking moet ook duidelijkheid bieden over de provinciale bijdrage.

De Rijksstructuurvisie en de twee overeenkomsten laten zien dat er sinds de RAAM-brief van november 2009 en het Integraal Afsprakenkader uit januari 2010 belangrijke resultaten zijn geboekt. Belangrijk is dat de groeiopgave niet langer plaatsvindt volgens 'blauwdrukplanning'. Er is geen eindplan en geen einddatum voor de ontwikkeling vastgelegd. Er heeft een essentiële omslag plaatsgevonden die uit gaat van vraaggestuurd groeien op een organi-

Provinciale Staten
19 februari 2014

Agendapunt

Lelystad
17 december 2013

Registratienummer
1564591

Inlichtingen
H. Koning

Afdeling/Bureau
CP

Portefeuillehouder
Gijsberts, A.

Routing

Commissie Ruimte en Leefomgeving:

B 15 januari 2014
O 5 februari 2014

sche manier, stap voor stap. De Rijksstructuurvisie en de twee overeenkomsten richten zich op een integrale ontwikkeling van Almere en het Markermeer/IJmeer, dit betekent zowel gebiedsontwikkeling als de versterking van de sociaal-economische structuur van Almere.

Het Rijk heeft een investeringsbesluit van € 497 miljoen genomen voor een robuuste oplossing voor de treinverbinding tussen Almere en Amsterdam en de verdubbeling van het aantal treinen (OV SAAL Middellange Termijn). Aanvullend op investering in de Stedelijke Bereikbaarheid Almere eerste fase van € 142,5 miljoen is er in de Uitvoeringsovereenkomst een afspraak opgenomen voor € 7,6 miljoen ten behoeve van de onderdoorgang A6, waarmee tot aan circa 2020 de binnenstedelijke ontsluiting is gefinancierd. Over de provinciale bijdrage aan de onderdoorgang A6 zal u een afzonderlijk voorstel worden voorgelegd. De IJmeerverbinding staat in de Rijksstructuurvisie genoemd als stip op de horizon en is recent in een door de Tweede Kamer aangenomen motie zelfs als voorkeursalternatief bestempeld.

Een belangrijke stap is de extra bijdrage die Almere uit het Gemeentefonds krijgt: met ingang van 2015 gedurende 22 jaren een bedrag van € 7 miljoen per jaar met accres. De gemeente Almere schat het totaalbedrag inclusief accres op circa € 165 miljoen.

Het Rijk stort de opbrengsten van de verkoop van rijksgronden in Almere Oosterwold en Almere Pampus van maximaal 15.000 woningen in het Fonds Verstedelijking Almere. De opbrengst van de gronden in Almere Oosterwold (ca. 2.000 hectare) wordt geraamd op circa € 130 mln.

3. Beoogd effect

De goedkeuring door Provinciale Staten van de Bestuursovereenkomst RRAAM en de Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 is een voorwaarde voor de inwerkingtreding van deze overeenkomsten.

4. Argumenten

1.1. In onze zienswijze benadrukten wij dat RRAAM ook gaat over de sociaal-economische kwaliteit van Almere en dat een coördinerend minister noodzakelijk blijft. Dit is gehonoreerd. Dit geldt ook voor onze wens dat gekoerst wordt op een primair westelijke ontwikkeling van Almere inclusief IJmeerverbinding. Het is verheugend dat de Tweede Kamer een motie heeft aangenomen waarin staat dat bij de toekomstige MIRT-verkenning de IJmeerverbinding het voorkeursalternatief moet zijn. Op één onderdeel in onze zienswijze heeft de minister niet willen bewegen: zij houdt vast aan de tekst dat de MIRT-verkenning start als circa 25.000 woningen gerealiseerd zijn. Wij vinden dat te laat. Gedeputeerde Gijsberts heeft in de laatste stuurgroepvergadering gemeld dat wij dit de komende jaren zullen blijven benadrukken. In onze zienswijze wezen wij op het belang van een robuuste oplossing voor de middellange termijn van OV SAAL. Dit robuuste besluit heeft staatssecretaris Mansveld genomen.

2.1. De Rijksstructuurvisie Amsterdam-Almere-Markermeer is bindend voor het Rijk. Met de bestuursovereenkomst leggen partijen de afspraken vast om tot uitvoering te komen van de drievoudige ambitie op het gebied van verstedelijking, bereikbaarheid en natuur & recreatie ter versterking van de internationale concurrentiepositie van de Noordvleugel. Het is een mooi resultaat dat naast het Rijk nu ook de provincies Noord-Holland en Utrecht, de Stadsregio Amsterdam en de gemeente Amsterdam deze ambities ondertekend hebben.

2.2. Het Rijk, de provincie Flevoland en de provincie Noord-Holland spreken af dat zij gezamenlijk de juridische en praktische mogelijkheden uitwerken om te komen tot een ecologisch boekhoudsysteem. De provincie Flevoland neemt hierin het voortouw en is (financieel) verantwoordelijk voor het boekhoudsysteem.

2.3. In de overeenkomst zijn afspraken gemaakt over gezamenlijke monitoring van de kwantitatieve en kwalitatieve actuele vraag naar en het aanbod van woningen, van de bereik-

- baarheid via de weg en met het openbaar vervoer en de voortgang van het TBES. De bespreking van de monitoringsrapportages alsmede de afstemming tussen de drie ambities en andere majeure ontwikkelingen in de Noordvleugel vindt plaats in de MIRT-overleggen.
- 2.4. Het is verheugend te constateren dat minister Blok zo positief was over de bereikte resultaten, dat hij de beide overeenkomsten mede wilde ondertekenen, ook al had minister Schultz het mandaat om namens de rijksoverheid te ondertekenen.
 - 3.1. In de Uitvoeringsovereenkomst, die het Integraal Afsprakenkader uit 2010 vervangt, maken het Rijk, de provincie Flevoland en de gemeente Almere afspraken over de wijze waarop zij in gezamenlijkheid de stedelijke ambitie zoals beschreven in de Rijksstructuurvisie gaan realiseren. De overeenkomst heeft betrekking op te ontwikkelen gebieden, de thema's stedelijke bereikbaarheid, groenblauw, duurzaamheid, onderwijs, cultuur, sport en economie, het behoud van de concurrentiepositie van het huidige stedelijke gebied, de wijze van samenwerking en het gezamenlijk financieel kader.
 - 3.2. In de overeenkomst is vastgelegd dat de vraag van de markt een bepalende factor is voor het tempo waarop de gebiedsontwikkelingen in Almere plaatsvinden. Het project RRAAM kent daarmee geen einddatum meer, zoals in de RAAM-brief nog wel het geval was, waardoor Almere in eigen tempo op organische wijze kan groeien.
 - 3.3. Voor wat betreft de thema's is de algemene lijn dat er voor elk thema jaarlijks een bestuurlijk overleg is, waar de gezamenlijke agenda wordt bepaald. Vastgelegd is dat de realisatie van de thema's uitstijgt boven de verantwoordelijkheid en afzonderlijke mogelijkheden van elk van de partijen en dat wordt ingezet op een kansenstrategie.
 - 3.4. Vastgelegd is dat de provincie Flevoland en de gemeente Almere de aanzet voor de economische visie 'Floriade werkt!' medio 2014 uitwerken tot een gezamenlijke economische visie, mede in het licht van het topsectorenbeleid, waarbij ook het perspectief van Growing Green Cities wordt uitgewerkt. Het ministerie van EZ inventariseert de mogelijke inzet van het Rijk bij de Floriade.
 - 3.5. Een extra onderdoorgang onder de A6 tussen Almere Centrum en Nobelhorst wordt gerealiseerd, gelijktijdig met de wegwitbreiding A6. De gemeente Almere draagt € 2,6 miljoen bij en het ministerie van IenM € 2,5 miljoen, onder de voorwaarde dat de provincie Flevoland € 2,5 miljoen bijdraagt. Hierover wordt u binnenkort een afzonderlijk voorstel voorgelegd.
 - 3.6. Realisering van Almere 2.0 kan alleen plaatsvinden op een voor alle partijen financieel verantwoorde wijze. Afgesproken is dat jaarlijks vóór 1 augustus een jaarprogramma en een meerjarenprogramma wordt opgesteld. Vaststelling vindt plaats door het bestuurlijk Overleg Almere 2.0 na instemming van Provinciale Staten van Flevoland en de Gemeenteraad van Almere. Voor deze procedure is gekozen omdat de rijksvertegenwoordigers in het Overleg Almere 2.0 gemandateerd zijn om de stukken namens het Rijk vast te stellen.
 - 3.7. Ten behoeve van de bekostiging van de realisatie van Almere 2.0 bestaat het voornemen één gezamenlijk Fonds Verstedelijking Almere in te stellen. Dit fonds is bestemd voor investeringen in projecten ten behoeve van de integrale ontwikkeling van Almere 2.0. De uitgaven vanuit het fonds vinden plaats op basis van het vastgesteld jaarprogramma. Dit betekent dat uitgaven slechts kunnen worden gedaan nadat Provinciale Staten van Flevoland met het jaarprogramma hebben ingestemd. Het fonds wordt door het Rijk en Almere gevoed met grondopbrengsten en de extra bijdrage uit het Gemeentefonds. De inbreng van de provincie moet nog worden vastgesteld. Hierover zal aan u in het eerste kwartaal van 2014 een afzonderlijk voorstel worden voorgelegd, gelijktijdig met de nadere uitwerking van het fonds die momenteel gezamenlijk wordt voorbereid. In dit voorstel zal ook worden ingegaan op het mogelijk opgaan van IFA3 in het Fonds Verstedelijking Almere.
 - 3.8. De samenwerkingsstructuur bestaat uit een bestuurlijk Overleg Almere 2.0, waarin namens het Rijk de ministeries IenM, EZ en BZK deelnemen. Namens Almere nemen de wethouders Almere 2.0 en Financiën deel en namens de provincie de verantwoordelijk gedeputeerde. Dit Overleg Almere 2.0 is verantwoordelijk voor de coördinatie van de rea-

lisatie van Almere 2.0. Besluiten van het Overleg Almere 2.0 worden voorbereid door een ambtelijke Programmagroep.

3.9. Jaarlijks zal een monitoring over de realisatie van Almere 2.0 opgesteld worden.

5. Kanttekeningen

-

6. Vervolgproces

Dit voorstel tot goedkeuring van de twee overeenkomsten komt achtereenvolgens aan de orde voor beeldvorming op 15 januari 2014, voor oordeelsvorming op 5 februari 2014 en voor besluitvorming op 19 februari 2014. Tegelijkertijd wordt de nadere uitwerking van de Uitvoeringsovereenkomst voorbereid, waarin concreet op de financiële bijdrage van de provincie Flevoland aan de ontwikkeling van Almere 2.0 wordt ingegaan, inclusief de relatie met IFA3. Deze nadere uitwerking komt aan de orde voor beeldvorming op 5 februari 2014, voor oordeelsvorming op 5 maart 2014 en voor besluitvorming op 26 maart 2014. Dat betekent dat u op 5 februari 2014 zowel oordeelsvormend spreekt over de overeenkomsten als beeldvormend over de nadere uitwerking daarvan.

7. Advies uit de Commissie

-

8. Ontwerp-besluit

Provinciale Staten van Flevoland,

gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van 17 december 2013, nummer 1564591.

BESLUITEN:

1. Kennis te nemen van de door het Rijk vastgestelde Rijksstructuurvisie Amsterdam-Almere-Markermeer;
2. De Bestuursovereenkomst RRAAM goed te keuren;
3. De Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0 goed te keuren.

Aldus besloten in de openbare vergadering van Provinciale Staten van 19 februari 2014.

griffier,

voorzitter,

9. Bijlagen

1. Rijksstructuurvisie Amsterdam-Almere-Markermeer
2. Bestuursovereenkomst RRAAM
3. Uitvoeringsovereenkomst Almere 2.0

10. Ter lezing gelegde stukken

In de leeskamer ligt een gedrukt exemplaar van de Rijksstructuurvisie, waarin oon een CD ROM is opgenomen met alle ca. 80 achterliggende rapporten die de afgelopen vier jaren in het kader van het project RRAAM zijn opgesteld.

Gedeputeerde Staten van Flevoland,

secretaris,

voorzitter,